

Οι 14 μεγάλες αλλαγές στη φορολογία

Έπειτα από αρκετούς μήνες διαβούλευσης, «διαρροών», αντεγκλήσεων μεταξύ φορέων και υπουργείου Οικονομικών, προσθηκών και διορθώσεων της τελευταίας στιγμής, το φορολογικό νομοσχέδιο αποτελεί πλέον νόμο του κράτους μετά την ψήφισή του από την Ολομέλεια της Βουλής και απομένει πλέον η δημοσίευσή του στο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως για να τεθούν αρκετές διατάξεις του σε εφαρμογή από την ημέρα αυτή και μετά. «Το Βήμα» συγκέντρωσε και παρουσιάζει τις σημαντικότερες αλλαγές- παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στις διατάξεις του νέου νόμου:

1. Νέα φορολογική κλίμακα

Εισάγεται νέα φορολογική κλίμακα, κοινή για μισθωτούς, συνταξιούχους και ελεύθερους επαγγελματίες, με περισσότερα κλιμάκια για πιο δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών και με πρόβλεψη για ανά διετία αναπροσαρμογή των κλιμακίων βάσει του τιμαρίθμου. Το αφορολόγητο όριο για όλους τους φορολογουμένους είναι τα 12.000 ευρώ, ενώ αυτό αυξάνεται για όσους έχουν παιδιά ως εξής: 1.500 ευρώ για ένα παιδί, 3.000 ευρώ για δύο, 11.500 ευρώ για τρία και κατά 2.000 ευρώ επιπλέον για κάθε παιδί πάνω από τα τρία παιδιά. Για τους έγγαμους ο φόρος εισοδήματος βεβαιώνεται ξεχωριστά και η ευθύνη καταβολής βαρύνει τον κάθε σύζυγο.

2. Σύνδεση αφορολογήτου με αποδείξεις

Εισάγονται κίνητρα για τη συλλογή αποδείξεων, καθώς μέρος του αφορολογήτου ορίου θα εξασφαλίζεται με τη συλλογή αποδείξεων από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών, ενώ παρέχεται επιπλέον έκπτωση για την προσκόμιση αποδείξεων πέρα από το απαιτούμενο όριο. Στις αποδείξεις περιλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών, εκτός εκείνων που αφορούν αγαθά μεγάλης αξίας που αποτελούν τεκμήριο ελάχιστου εισοδήματος, των τακτικών λογαριασμών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, της ενέργειας, της ύδρευσης, κτλ., και όσων αναγνωρίζονται ιδιαίτερος για μείωση του εισοδήματος ή έκπτωση από τον φόρο (ιατρικές δαπάνες, δαπάνες ενοικίων, ασφάλιστρα, κτλ.). Για ατομικό εισόδημα ως 6.000 ευρώ δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδείξεων δαπανών. Για εισόδημα ως 12.000 ευρώ ο φορολογούμενος χρειάζεται να προσκομίσει αποδείξεις ύψους 10% του εισοδήματός του. Από 12.000 ευρώ και άνω χρειάζεται να προσκομίσει αποδείξεις ύψους 10% του εισοδήματός του για τις πρώτες 12.000 ευρώ και

30% του εισοδήματός του για το τμήμα του εισοδήματος που είναι πάνω από τις 12.000 ευρώ.

3. Προσδιορισμός ελαχίστου εισοδήματος με χρήση τεκμηρίων

Προσδιορίζεται το ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα με βάση υπηρεσίες και περιουσιακά στοιχεία που έχει στην κυριότητά του ή χρησιμοποιεί ο φορολογούμενος. Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος θα λαμβάνονται υπόψη οι κατοικίες, τα αυτοκίνητα, τα σκάφη, τα εναέρια μέσα, οι πισίνες, τα δίδακτρα ιδιωτικών σχολείων, οι οικιακές βοηθοί, κ.ά. Τα νέα τεκμήρια είναι μαχητά, αλλά και βέβαιοι ότι θα οδηγήσουν χιλιάδες φορολογούμενους στον γκισέ της εφορίας. Σε ό,τι αφορά τους συνταξιούχους εκτιμάται ότι θα βρεθούν αντιμέτωποι με πρόσθετες φορολογικές επιβαρύνσεις, αν και στον νέο φορολογικό νόμο προβλέπεται ότι όσοι έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους θα απολαύσουν έκπτωση 30% στις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης.

4. Κατάργηση αυτοτελούς φορολόγησης

Καταργούνται οι περιπτώσεις αδικαιολόγητης αυτοτελούς φορολόγησης εισοδημάτων. Οι περιπτώσεις αυτές εντάσσονται στην ενιαία κλίμακα φορολογίας εισοδήματος. Εξαιρούνται μόνον οι τόκοι των τραπεζικών καταθέσεων και των ελληνικών κρατικών ομολόγων, για τους οποίους διατηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις. Έτσι, καταργείται η αυτοτελής φορολόγηση των διαφόρων επιδομάτων και αποζημιώσεων των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, των δικαστικών και των βουλευτών, τα εισοδήματα από την υπογραφή συμβολαίων ποδοσφαιριστών, προπονητών, κτλ., οι αμοιβές όσων εκλέγονται στη τοπική αυτοδιοίκηση, κ.ά.

5. Φορολόγηση αποζημιώσεων απόλυσης

Οι αποζημιώσεις απόλυσης, οι οποίες ως σήμερα φορολογούνταν αυτοτελώς με συντελεστή 20% και με αφορολόγητο όριο τις 20.000 ευρώ, πλέον φορολογούνται με προοδευτική φορολόγηση, με συντελεστή 30% για κλιμάκιο αποζημίωσης άνω των 150.000 ευρώ και αφορολόγητο 60.000 ευρώ.

6. Τόκοι στεγαστικών δανείων

Για τους τόκους των στεγαστικών δανείων από εδώ και στο εξής το πάγιο σύστημα φορολογικής αντιμετώπισής τους ορίζεται σε έκπτωση των τόκων κατά 20% από τον φόρο για δάνεια πρώτης κατοικίας. Καταργείται η ρύθμιση με την οποία η έκπτωση φόρου από τους τόκους για στεγαστικό δάνειο έφτανε στο 40% των καταβληθέντων τόκων όχι μόνο για πρώτη κατοικία, αλλά και για δεύτερη και εξοχική. Δεν θίγονται διαφορετικές εκπτώσεις που προέβλεπαν προηγούμενες φορολογικές ρυθμίσεις, προκειμένου να μην ανατραπεί ο οικογενειακός προγραμματισμός αυτών των νοικοκυριών που απέκτησαν κατά το παρελθόν πρώτη κατοικία με δάνειο.

7. Λογιστικός προσδιορισμός εισοδημάτων

Εισάγεται ο λογιστικός προσδιορισμός εισοδημάτων βάσει βιβλίων εσόδων- εξόδων και αποδείξεων πώλησης ή παροχής υπηρεσιών για όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες και καταργείται κάθε ειδικός τρόπος φορολόγησης ορισμένων κατηγοριών επαγγελματιών. Ειδικότερα, επιβάλλεται ο λογιστικός προσδιορισμός των εισοδημάτων των ιδιοκτητών ταξί, φορτηγών δημόσιας χρήσης, λεωφορείων ΚΤΕΛ, ενοικιαζόμενων δωματίων, κάμπινγκ, μηχανικών- αρχιτεκτόνων, λιανοπωλητών, πρακτορείων ΠΡΟ-ΠΟ, βενζινάδικων, περιπτέρων κ.ά.

8. Αναλογική φορολόγηση μερισμάτων και υπεραξίας μετοχών

Στα φορολογητέα εισοδήματα εντάσσονται τα μερίσματα και γενικότερα τα διανεμόμενα κέρδη που εισπράττονται από φυσικά πρόσωπα. Τα διανεμόμενα κέρδη θα φορολογούνται στην εταιρεία με συντελεστή 40%, θα εντάσσονται στην κλίμακα των φυσικών προσώπων και ο φόρος θα συμψηφίζεται με αυτόν που αναλογεί στο φυσικό πρόσωπο. Στις βραχυχρόνιες πωλήσεις μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών επιβάλλεται από την 1.1.2011 φόρος υπεραξίας 20% αν η πώληση των μετοχών γίνει σε διάστημα τριών μηνών από την κτήση τους και 10% στην περίπτωση πώλησης εντός 12μήνου. Για πωλήσεις μετοχών που διακρατούνται περισσότερο δεν επιβάλλεται φόρος υπεραξίας, αλλά ο φόρος πωλήσεων 0,15 τοις χιλίοις που επιβάλλεται και σήμερα.

9. Κατάργηση ΕΤΑΚ και αντικατάστασή του από τον ΦΜΑΠ

Το Ειδικό Τέλος Ακίνητης Περιουσίας καταργείται. Επιβάλλεται ετήσιος φόρος κατοχής μεγάλης ακίνητης περιουσίας σε ατομικό επίπεδο με αφορολόγητο τις 400.000 ευρώ και ανώτατο συντελεστή το 2%. Για ακίνητες περιουσίες άνω των 5.000.000 ευρώ θα ισχύει για τρία χρόνια ο συντελεστής 2%.

10. Απαλλαγή για αγορά πρώτης κατοικίας

Η αγορά πρώτης κατοικίας απαλλάσσεται από φόρους μεταβίβασης ως το ποσό των 200.000 ευρώ αντικειμενικής αξίας για τον άγαμο, ως 250.000 ευρώ για τον έγγαμο και κατά 25.000 ευρώ για κάθε παιδί. Με τη ρύθμιση αυτή καταργείται η προηγούμενη διάταξη που προέβλεπε φοροαπαλλαγές για πρώτη κατοικία ως 200 τ.μ. ανεξαρτήτως αξίας, δίνοντας δυνατότητα πλήρους απαλλαγής ακόμη και για κατοικίες που βρίσκονταν σε περιοχές με πολύ υψηλές αξίας (π.χ. με τιμή ζώνης 5.000 ευρώ δίνονταν αφορολόγητο όριο 1.000.000 ευρώ).

11. Κατάργηση απαλλαγής από το «πόθεν έσχες» για αγορά πρώτης κατοικίας

Η ανατροπή στο υφιστάμενο καθεστώς «πόθεν έσχες» αναμένεται να επιφέρει έντονους κλυδωνισμούς στην αγορά ακινήτων, η οποία βρίσκεται στο ναδίρ, αλλά το κυριότερο θα επηρεάσει όσους τα τελευταία χρόνια απέκτησαν πρώτη κατοικία με στεγαστικό δάνειο, το ύψος της χρεολυτικής δόσης του οποίου δεν εξέταζε η εφορία αν καλύπτεται από τα δηλωθέντα εισοδήματα ή όχι. Σήμερα, «πόθεν έσχες» εφαρμόζεται μόνο για τους τόκους που καταβάλλονται και όχι για το κεφάλαιο αποπληρωμής. Με τις

νέες διατάξεις του φορολογικού νομοσχεδίου για τις δόσεις των στεγαστικών δανείων για αγορά πρώτης κατοικίας, καθώς το κεφάλαιο που απαιτήθηκε για την αγορά θα πρέπει να δικαιολογηθεί από τα πραγματικά εισοδήματα του φορολογουμένου χωρίς καμία εξαίρεση.

12. Φορολόγηση εξωχώριων εταιριών ακινήτων (off shore)

Αυξάνεται ο συντελεστής φορολόγησης ακινήτων στην ιδιοκτησία εξωχώριων εταιριών από 3% σε 15% ετησίως και καταργείται κάθε εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής φόρου. Ταυτοχρόνως προσφέρεται προθεσμία για μεταβίβαση του ακινήτου σε φυσικό πρόσωπο με ευνοϊκούς όρους.

13. Φορολόγηση της εκκλησιαστικής περιουσίας

Η ακίνητη περιουσία της Εκκλησίας φορολογείται όπως και των άλλων ΝΠΔΔ κοινωφελούς σκοπού. Φορολογούνται με συντελεστή 20% τα έσοδα από την εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας της Εκκλησίας και των ιερών μονών και φορολογούνται με συντελεστή 0,5% οι δωρεές ακινήτων και δωρεές μετρητών.

14. Ταμειακές μηχανές παντού

Όλες ανεξαιρέτως οι επιχειρήσεις και οι επιτηδευματίες οφείλουν να εκδίδουν αποδείξεις μέσω πιστοποιημένων ταμειακών μηχανών. Στον κανόνα αυτό υπάγονται, χωρίς εξαιρέσεις, και τα πρατήρια καυσίμων, τα περίπτερα, τα ταξί, οι πωλητές των λαϊκών αγορών, κτλ. Η αρχή έγινε με τα πρατήρια υγρών καυσίμων, τα οποία ήδη από την 1η Απριλίου έχουν τοποθετήσει ταμειακές μηχανές και εκδίδουν αποδείξεις λιανικής πώλησης για τη βενζίνη και το πετρέλαιο κίνησης.

Πηγή: «Το Βήμα της Κυριακής», 18/4/2010